

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Документ за разглеждане в заседание

A6-0438/2008

11.11.2008

*****I ДОКЛАД**

относно предложението за препоръка на Европейския парламент и на Съвета относно създаване на Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (COM(2008)0179 – C6-0163/2008 – 2008/0069(COD))

Комисия по заетост и социални въпроси

Докладчик: Jan Andersson

Докладчик по становище(*):
Ramona Nicole Manescu, Комисия по култура и образование

(*) Процедура с асоциирана комисия – член 47 от правилника

Легенда на използваните знаци

- * Процедура на консултация
мнозинство от подадените гласове
- **I Процедура на сътрудничество (първо четене)
мнозинство от подадените гласове
- **II Процедура на сътрудничество (второ четене)
мнозинство от подадените гласове за одобряване на общата позиция
мнозинство от всички членове на Парламента за отхвърляне или изменение на общата позиция
- *** Одобрение
мнозинство от всички членове на Парламента, освен в случаите по членове 105, 107, 161 и 300 от Договора за ЕО и член 7 от Договора за ЕС
- ***I Процедура на съвместно вземане на решение (първо четене)
мнозинство от подадените гласове
- ***II Процедура на съвместно вземане на решение (второ четене)
мнозинство от подадените гласове за одобряване на общата позиция
мнозинство от всички членове на Парламента за отхвърляне или изменение на общата позиция
- ***III Процедура на съвместно вземане на решение (трето четене)
мнозинство от подадените гласове за одобряване на съвместния проект

(Посочената процедура се базира на правното основание, предложено от Комисията.)

Изменения на законодателен текст

Измененията, внесени от Парламента, се обозначават в **получер курсив**. В случай на акт за изменение, дословно възпроизведените части от съществуваща разпоредба, която Парламентът желае да измени, а Комисията не е променила, се отбелязват с **получер** шрифт. Еventуални заличавания, които засягат такива пасажи, се обозначават по следния начин: [...]. Отбелязването в *курсив* е предназначено за съответните специализирани отдели и се отнася до частите от законодателния текст, за които е предложено изменение с цел изготвяне на окончателния текст (например очевидно грешни или липсващи части в дадена езикова версия). Поправките от този вид подлежат на съгласуване между съответните служби.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ .5	
СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ (*)	26
ПРОЦЕДУРА.....	33

(*) Процедура с асоциирана комисия – член 47 от правилника

ПРОЕКТ НА ЗАКОНОДАТЕЛНА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно предложението за препоръка на Европейския парламент и на Съвета относно създаване на Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение
(СОМ(2008)0179 – С6-0163/2008 – 2008/0069(COD))

(Процедура на съвместно вземане на решение: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Европейския парламент и до Съвета (СОМ(2008)0179),
  - като взе предвид член 251, параграф 2 и членове 149, параграф 4 и 150, параграф 4 от Договора за ЕО, съгласно които предложението е внесено от Комисията (С6-0163/2008),
  - като взе предвид член 51 от своя правилник,
  - като взе предвид доклада на комисията по заетост и социални въпроси и становището на комисията по култура и образование (А6-0438/2008),
1. одобрява предложението на Комисията във вида, в който е изменено;
  2. призовава Комисията да се отнесе до него отново, в случай че възнамерява да внесе съществени изменения в своето предложение или да го замени с друг текст;
  3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията.

Изменение 1

Предложение за препоръка Заглавие

Текст, предложен от Комисията

Препоръка на Европейския парламент и на Съвета относно създаване на Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение

Изменение

(не се отнася за българската езикова версия)

Изменение 2

Предложение за препоръка Съображение 1

Текст, предложен от Комисията

(1) Преходът към икономика, основана на знанието (Европейски съвет в Лисабон, 2000 г.) изисква модернизация и постоянно подобряване на системите за професионално обучение и образование (ПОО) в отговор на бързите промени в икономиката и обществото, така че тези системи да допринесат за увеличаване на заетостта и социалната интеграция и да *ят* улеснят достъпа до учене през целия живот за всички.

Изменение

(1) Преходът към икономика, основана на знанието (Европейски съвет в Лисабон, 2000 г.) изисква модернизация и постоянно подобряване на системите за професионално обучение и образование (ПОО) в отговор на бързите промени в икономиката и обществото, така че тези системи да допринесат за увеличаване на заетостта и социалната интеграция и да улеснят достъпа до учене през целия живот за всички, **включително за хората в неравностойно положение.**

Обосновка

Борбата с всички форми на дискриминация в Европейския съюз е от жизненоважно значение.

Изменение 3

Предложение за препоръка Съображение 4

Текст, предложен от Комисията

(4) Вследствие на резолюцията на Съвета относно насърчаване на засиленото европейско сътрудничество в областта на ПОО („Копенхагенски процес”), както и в резултат от последвалата съвместна работа между Комисията, държавите-членки, социалните партньори, ЕИП – ЕАСТ и страните – кандидатки по определяне на приоритетите за осигуряване на качество, беше разработена Европейска референтна рамка за осигуряване на качество (по-нататък наричана „ЕРК”), която взе предвид наличния опит и

Изменение

(не се отнася за българската езикова версия)

„добри практики” в различните участващи страни.

Изменение 4

Предложение за препоръка Съображение 5

Текст, предложен от Комисията

(5) В съответствие със представения на Европейския съвет съвместен междинен доклад на Съвета и Комисията относно Работната програма за обучение и образование 2010 г. (2004 г.) „ОРОК“ (като част от последващите действия от **Копенхагенския процес**) и „развитието на одобрен набор от стандарти, процедури и насоки за осигуряване на качество“ (в съответствие с Болонския процес и като част от работната програма за целите на системите за образование и обучение) следва да бъдат основни приоритети за Европа“.

Изменение

(5) В съответствие с представения на Европейския съвет съвместен междинен доклад **за 2004 г.** на Съвета и Комисията относно Работната програма за обучение и образование 2010 г. „ОРОК“ (като част от последващите действия **след Декларацията от Копенхаген**) и „развитието на одобрен набор от стандарти, процедури и насоки за осигуряване на качество“ (в съответствие с Болонския процес и като част от работната програма за целите на системите за образование и обучение) следва да бъдат основни приоритети за Европа“.

Изменение 5

Предложение за препоръка Съображение 7

Текст, предложен от Комисията

(7) **Създаването на Европейска** мрежа за осигуряване на качество на професионалното образование и обучение (**по-нататък наричана „ЕМОКПОО“**) **предоставя** европейска платформа, която **позволява** подходящо изпълнение на Заключенията на Съвета от 2004 г. и **съобщението** от Хелзинки и **улеснява** трайно сътрудничество между **страните**.

Изменение

(7) **Европейската** мрежа за осигуряване на качество на професионалното образование и обучение **предостави** европейска платформа, която **позволи** подходящо изпълнение на Заключенията на Съвета от 2004 г. и **Комюникето** от Хелзинки и **улесни** трайно сътрудничество между **държавите**.

Изменение 6

Предложение за препоръка Съображение 8

Текст, предложен от Комисията

(8) През 2006 г. Комюникето от Хелзинки подчерта необходимостта от по-нататъшно развитие и прилагане на общи европейски инструменти, предназначени по-конкретно за ПОО чрез (...), като се базираше на принципите, които са в основата на ОРОК, в съответствие със заключенията на Съвета от май 2004 г. относно осигуряване на качеството на ПОО с цел насърчаване на културата на подобряване на качеството и по-широкото участие в **мрежата на ЕМОКПО**.

Изменение

(8) През 2006 г. Комюникето от Хелзинки подчерта необходимостта от по-нататъшно развитие и прилагане на общи европейски инструменти, предназначени по-конкретно за ПОО чрез (...), като се базираше на принципите, които са в основата на ОРОК, в съответствие със заключенията на Съвета от май 2004 г. относно осигуряване на качеството на ПОО с цел насърчаване на културата на подобряване на качеството и по-широкото участие в **Европейската мрежа за осигуряване на качество на професионалното образование и обучение**.

Изменение 7

Предложение за препоръка Съображение 11

Текст, предложен от Комисията

(11) Рамката следва да се прилага **както** на равнището на системите на ПОО, **така и** на равнището на доставчиците. Тя предоставя систематизиран подход по отношение на качеството, като включва и свързва помежду им съответните равнища и действащи фактори, **и** следва да постави акцент върху наблюдението и подобряването на качеството, като съчетава вътрешно и външно оценяване, преглед и *подкрепен от измерване* процес на подобрене. Рамката следва да се превърне в основа за по-нататъшно развитие чрез сътрудничество на европейско, национално, регионално и местно

Изменение

(11) Рамката следва да се прилага на равнището на системите на ПОО, на равнището на доставчиците **и това на квалификациите**. Тя предоставя систематизиран подход по отношение на качеството, като включва и свързва помежду им съответните равнища и действащи фактори. **Рамката** следва да постави акцент върху наблюдението и подобряването на качеството, като съчетава вътрешно и външно оценяване, преглед и процес на подобрене, *подкрепени от конкретни цифри и качествен анализ*. Рамката следва да се превърне в основа за по-нататъшно развитие чрез сътрудничество на

равнище.

европейско, национално, регионално и местно равнище.

Изменение 8

Предложение за препоръка Съображение 12 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(12а) Настоящата препоръка осигурява рамка за определяне, подкрепа и обмен на най-добри практики не само на национално, но и на локално и регионално равнище във всички съответни мрежи, включително Европейската мрежа за осигуряване на качество на професионалното образование и обучение.

Изменение 9

Предложение за препоръка Съображение 13

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(13) Настоящата препоръка **следва да вземе** предвид общите „Принципи за осигуряване на качеството в образованието и обучението“, които са включени в приложение 3 към препоръката на Европейския парламент и Съвета *относно създаването* на Европейска квалификационна рамка за *учене* през целия живот (по-нататък наричана „ЕКР“). Следователно рамката следва да подкрепя прилагането на ЕКР. Тя следва също така да подкрепя прилагането на други европейски инструменти, като Европейската кредитна система в ПОО (по-нататък наричана ЕКС) и общите европейски принципи за определяне и оценка на

(13) Настоящата препоръка **взема** предвид общите „Принципи за осигуряване на качеството в образованието и обучението“, които са включени в приложение 3 към препоръката на Европейския парламент и на Съвета *за създаване* на Европейска квалификационна рамка за *обучение* през целия живот (по-нататък наричана „ЕКР“). Следователно рамката следва да подкрепя прилагането на ЕКР **и по-специално качеството на удостоверяването на резултатите от обучението**. Тя следва също така да подкрепя прилагането на други европейски инструменти като Европейската кредитна система в ПОО (по-нататък наричана ЕКС) и общите

неформално и *неофициално* обучение.

европейски принципи за определяне и оценка на неформално и *самостоятелно* обучение.

Изменение 10

Предложение за препоръка Съображение 14

Текст, предложен от Комисията

(14) **Настоящата** препоръка е в съответствие с принципа на субсидиарност, посочен в член 5 от Договора, доколкото нейната цел е да подкрепя и допълва действията на държавите-членки чрез улесняване на по-нататъшното сътрудничество между тях, за да се увеличи прозрачността на ПОО и насърчи мобилността и ученето през целия живот.

Изменение

(14) **Като се вземе предвид незадължителният ѝ характер, настоящата** препоръка е в съответствие с принципа на субсидиарност, посочен в член 5 от Договора, доколкото нейната цел е да подкрепя и допълва действията на държавите-членки чрез улесняване на по-нататъшното сътрудничество между тях, за да се увеличи прозрачността на ПОО и насърчи мобилността и ученето през целия живот. **Тя следва да се прилага в съответствие с националното законодателство и практики. Настоящата препоръка е в съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, тъй като не замества или определя националните системи за осигуряване на качество. Рамката не определя конкретна система или подход за постигане на качество, а предвижда общи принципи, критерии за качество, примерни дескриптори и показатели, които могат да помагат за оценката и подобряването на съществуващите системи и услуги.**

Изменение 11

**Предложение за препоръка
Съображение 15**

Текст, предложен от Комисията

(15) Настоящата препоръка е в съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, тъй като не замества или определя националните системи на осигуряване на качество. Рамката не определя особена система или подход за постигане на качество, но предвижда общи принципи, критерии за качество, примерни дескриптори и показатели, които могат да помогнат за оценката и подобряването на съществуващите системи и предвиждания.

Изменение

(15) Референтните показатели, предложени в приложение 2 на настоящата препоръка, имат за цел да подкрепят оценяването и подобряването на качеството на системите и/или доставчиците на ПОО в съответствие с националното законодателство и практики, и да служат като „набор от инструменти“, от който различните потребители могат да избират показателите, които считат, че в най-голяма степен съответстват на изискванията на тяхната конкретна система за осигуряване на качество. По отношение на тяхното естество и цел, те следва да се отличават от показателите и моделите за сравнение, посочени в заключенията на Съвета от 25 май 2007 г. относно съгласувана рамка от показатели и модели за сравнение относно наблюдението на напредъка при изпълнението на целите от Лисабон в областта на образованието и обучението*.

---

* ОВ С 311, 21.12.2007 г., стр. 13.

Изменение 12

**Предложение за препоръка
Съображение 15 а (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(15а) Европейската референтна рамка за осигуряване на качество, ако бъде използвана и доразвивана от държавите-членки, би могла да им помага за допълнително подобряване

и развиване на техните системи на ПОО, подкрепата на стратегиите за обучение през целия живот, по-нататъшната интеграция на европейския пазар на труда и прилагането на ЕКР и насърчаването на културата за подобряване на качеството на всички равнища, като се зачита богатото разнообразие от национални образователни системи.

Изменение 13

Предложение за препоръка Съображение 15 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(15б) Настоящата препоръка следва да допринася за модернизирането на системите за образование и обучение, подобряване на ефективността на обучението посредством стремежа да се гарантира, че обучаващите се няма да си тръгват без квалификации, подобряване на взаимната обвързаност между образование, професионално обучение и трудова заетост, изграждане на мостове между формалното, неформалното и самостоятелното обучение и разширяване на предоставянето на квалификации на основата на придобития опит.

Изменение 14

Предложение за препоръка Първа препоръка

Текст, предложен от Комисията

Изменение

1. да използват и развиват допълнително Европейската референтна рамка за осигуряване на качество, критериите за качество, примерните показатели и

1. да използват и развиват допълнително Европейската референтна рамка за осигуряване на качество, критериите за качество, примерните *дескриптори* и

референтните *показатели*, както са определени в приложения 1 и 2, да подобряват допълнително, реформират и развиват своите системи на ПОО, да подкрепят стратегиите за учене през целия живот и прилагането на ЕКР и да насърчават културата за подобряване на качеството на всички равнища;

референтните показатели, както са определени ***и подробно описани*** в приложения 1 и 2, да подобряват допълнително и развиват своите системи на ПОО, да подкрепят стратегиите за учене през целия живот и прилагането на ЕКР ***и на Европейската харта за качество на мобилността*** и да насърчават културата за подобряване на ***и нововъведения*** в качеството на всички равнища; ***Специално внимание следва да се отдели на прехода от професионално образование и обучение към висше образование.***

Изменение 15

Предложение за препоръка Втора препоръка

Текст, предложен от Комисията

2. не по-късно от 2010 г. да изработят национален подход за прилагане на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество, като **включат** социалните партньори и всички имащи отношение заинтересувани страни в съответствие с националното законодателство и практика. Това следва да **включва определяне на известен брой общи показатели, които дават възможност за оценка и наблюдение на напредъка и улесняват прегледа;**

Изменение

2. всяка да разработи не по-късно от 24 месеца след приемането на настоящата препоръка подход, насочен към подобряване на системите за осигуряване на качество на национално равнище, където това е целесъобразно, и към възможно най-добро приложение на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество, като **включи** социалните партньори, **регионалните и местните органи** и всички имащи отношение заинтересувани страни в съответствие с националното законодателство и практики.

Изменение 16

Предложение за препоръка Трета препоръка

Текст, предложен от Комисията

3. да участват активно в **ЕМОКПОО**

Изменение

3. да участват активно в **мрежата на**

като основа за по-нататъшно разработване на общи принципи, референтни критерии и показатели, насоки и инструменти за подобряване на качеството на ПОО на национално, регионално и местно равнище, по целесъобразност;

Европейската референтна рамка за осигуряване на качество като основа за по-нататъшно разработване на общи принципи, референтни критерии и показатели, насоки и инструменти за подобряване на качеството на ПОО на национално, регионално и местно равнище, по целесъобразност;

Изменение 17

Предложение за препоръка Четвърта препоръка

Текст, предложен от Комисията

Изменение

4. **да определят** Национална референтна точка за осигуряване на качество (**наричана по-нататък „НРТОК“**) за ПОО, която да обединява съществуващите органи, действащи в тази област и да включва социалните партньори и съответните заинтересувани страни на национално и регионално равнище, така че да гарантира проследяването на инициативи и ефикасното разпространение на информация. Референтната точка следва:

- да осигурява на широк кръг заинтересувани страни информация относно дейностите на Европейската **мрежа**;
- да предоставя активна подкрепа за прилагането на **Работната** програма на Европейската **мрежа**;
- да предприема конкретни инициативи за насърчаване на по-нататъшното развитие на Европейската референтна рамка за осигуряване на

4. **да установят там, където такава липсва**, Национална референтна точка за осигуряване на качество за ПОО, която **да е свързана със съответните структури и изисквания на всяка държава-членка** и да обединява **съобразно националните традиции** съществуващите органи, действащи в тази област и да включва социалните партньори и съответните заинтересувани страни на национално и регионално равнище, така че да гарантира проследяването на инициативи. Референтната точка следва:

- да осигурява на широк кръг заинтересувани страни информация относно дейностите на **мрежата на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество, посочена в параграф 3**;
- да предоставя активна подкрепа за прилагането на **работната** програма на **мрежата на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество**;
- да предприема конкретни инициативи за насърчаване на по-нататъшното развитие на Европейската референтна рамка за осигуряване на

качество в национален контекст.

качество в национален контекст;

– да подкрепя самооценяването като допълнително и ефективно средство за осигуряване на качество, което позволява оценка на успеха и определяне на областите, които се нуждаят от усъвършенстване предвид прилагането на работната програма на Европейската мрежа;

– да гарантира, че информацията се разпространява по ефективен начин сред заинтересованите страни.

Изменение 18

Предложение за препоръка Пета препоръка

Текст, предложен от Комисията

5. на всеки **три години** да осъществява преглед на процеса на прилагане.
Националните прегледи ще допринесат за организирането на европейски преглед от Комисията.

Изменение

5. на всеки **четири години** да осъществява преглед на процеса на прилагане – **такъв преглед следва да бъде включван в периодични доклади за националния напредък, изготвени в контекста на бъдещата стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението – въз основа на референтни критерии, определени в рамките на мрежата на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество в сътрудничество с Комисията и държавите-членки.**

Изменение 19

Предложение за препоръка Второ намерение

Текст, предложен от Комисията

2. **развива ролята на ЕМОКПОО**, като

Изменение

2. **да насърчава и участва заедно с**

допринася за *развитието* в тази област чрез конкретни предложения и инициативи;

държавите-членки в мрежата на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество, като допринася за *разработването на политиките* в тази област чрез конкретни предложения и инициативи, ***в зависимост от необходимостта***;

Изменение 20

Предложение за препоръка Трето намерение

Текст, предложен от Комисията

3. наблюдава дейностите, предприети от държавите-членки в отговор на настоящата препоръка и доклад, три години след приемането ѝ от Европейския парламент и Съвета, относно придобития опит и последиците за бъдещето, включително, ако е необходимо, преглед на настоящата препоръка.

Изменение

3. да гарантира наблюдение върху изпълнението на настоящата препоръка, като представя доклад на всеки четири години пред Европейския парламент, Съвета и местните и регионалните органи относно придобития опит и последиците за бъдещето, включително, ако е необходимо, преглед на настоящата препоръка, ***осъществен в сътрудничество с държавите-членки и с участието на различните заинтересовани страни***;

Изменение 21

Предложение за препоръка Трето намерение а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение 22

Изменение

3а. да предприема въз основа на доклада и в сътрудничество с държавите-членки оценка на изпълнението на настоящата препоръка и, ако е необходимо, да я преразглежда.

**Предложение за препоръка
Приложение I (ново)**

Текст, предложен от Комисията

Изменение

**ВЪВЕДЕНИЕ КЪМ
ПРИЛОЖЕНИЯТА**

Настоящата препоръка предлага приемането на цикъл за осигуряване и подобряване на качеството на ПОО (планиране, прилагане, анализ/оценка, преглед или преработка) въз основа на подобрени критерии за качество, дескриптори и показатели, приложими за управлението на качеството на равнището на системите и доставчиците на обучение. Целта е не да бъдат въвеждани нови стандарти, а да се подкрепят усилията на държавите-членки, като същевременно се запазва многообразието на техните подходи.

Рамката за осигуряване на качество следва да се разглежда по-скоро като „набор от инструменти“, от който различните потребители могат да избират дескрипторите и показателите, които считат, че в най-голяма степен съответстват на изискванията на тяхната конкретна система за осигуряване на качество.

Предложените дескриптори (приложение 1) и показатели (приложение 2) се предоставят само като указание и се избират и прилагат от потребителите на референтната рамка за осигуряване на качество в зависимост от съвкупността или част от техните изисквания и съществуващите условия.

Те могат да бъдат прилагани при първоначално и/или продължително професионално обучение в зависимост от съответните индивидуални характеристики на системите на

ПОО в отделните държави-членки и вида на доставчици на ПОО.

Те следва да се използват на доброволни начала, като се отчита евентуалната полза, която носят, и се спазват националното законодателство и практики. Те не следва да се разглеждат нито като модели, нито като средство за докладване за или съставяне на сравнения между качеството и ефективността на различните национални системи. Отговорност за наблюдението на качеството на тези системи носят изцяло държавите-членки.

Изменение 23

Предложение за препоръка Приложение 1 – въвеждаща част

Текст, предложен от Комисията

Приложението **предоставя** общи критерии за качество и примерни дескриптори в подкрепа на държавите-членки, по **целесъобразност**, при прилагането на рамката.

Изменение

Приложението **предлага** общи критерии за качество и примерни дескриптори в подкрепа на държавите-членки, по **тяхна преценка**, при прилагането на рамката.

Изменение 24

Предложение за препоръка Приложение 1 - Критерии за качество: Планирането отразява стратегическа позиция, споделяна от заинтересуваните страни и включва изричните цели/насоки, действия и показатели Примерни дескриптори на равнище доставчик на ПОО – осмо изречение

Текст, предложен от Комисията

Доставчиците разполагат с ясна и прозрачна **харта на учащия и е въведена** система за качество

Изменение

Доставчиците разполагат с ясна и прозрачна система за качество

Изменение 25

Предложение за препоръка

Приложение 1 - Критерии за качество: Оценяването на резултатите и процесите, подкрепено с измерване, се извършва редовно

Текст, предложен от Комисията

Примерни дескриптори на равнище система

Създава се методологията за оценяване, която включва вътрешно и външно оценяване

Участието на заинтересуваните лица в процеса на наблюдение и оценяване се подобрява и описва ясно

Националните/регионалните стандарти и процеси за подобряване и осигуряване на качеството съответстват и са пропорционални на потребностите на отрасъла

Системите подлежат на самооценка и външен преглед

Прилагат се системи на ранно предупреждение
Прилагат се показатели за изпълнение
Събират се съотноситими, редовни и последователни данни, за да се измери *успеха* и да се определят областите за подобрене. Създават се подходящи методологии за събиране на данни, например въпросници и показатели/измервателни единици

Примерни дескриптори на равнище доставчик на ПОО

Периодично се извършва самооценка/самооценяване в съответствие с националните и регионалните нормативни уредби/рамки или по инициатива на доставчиците на ПОО

Оценяването и прегледът включват процеси и резултати от образованието, включително оценка на удовлетворението *на клиентите*, както и на постиженията на екипа

Оценяването и прегледът включват подходящи и ефективни механизми за включването на вътрешни и външни заинтересувани страни, *като мениджъри, учители, студенти, родители, служители, социални партньори и органи на местно управление*

Сравнителният анализ и сравнителните показатели се използват за взаимно обучение и подобрене на постиженията

Изменение

Примерни дескриптори на равнище

RR\752805BG.doc

Примерни дескриптори на равнище

19/33

PE409.652v03-00

система

Създава се методологията за оценяване, която включва вътрешно и външно оценяване

Участието на заинтересуваните лица в процеса на наблюдение и оценяване се подобрява и описва ясно

Националните/регионалните стандарти и процеси за подобряване и осигуряване на качеството съответстват и са пропорционални на потребностите на отрасъла

Системите подлежат на самооценка, **вътрешен** и външен преглед, **според необходимостта**

Прилагат се системи на ранно предупреждение
Прилагат се показатели за изпълнение

Събират се съотносими, редовни и последователни данни, за да се измери *успехът* и да се определят областите за подобрене. Създават се подходящи методологии за събиране на данни, например въпросници и показатели/измервателни единици

Изменение 26

Предложение за препоръка

Приложение 1 – Критерии за качество: Преглед – Примерни дескриптори на равнище система – второ изречение

Текст, предложен от Комисията

Процесите подлежат на **непрекъснат** преглед и се създават планове за действие за осъществяване на промени. Системите се **развиват постоянно**

доставчик на ПОО

Периодично се извършва самооценка/самооценяване в съответствие с националните и регионалните нормативни уредби/рамки или по инициатива на доставчиците на ПОО

Оценяването и прегледът включват процеси и резултати от образованието, включително оценка на удовлетворението на **учащите**, както и на постиженията **и удовлетворението** на екипа

Оценяването и прегледът включват подходящи и ефективни механизми за включването на вътрешни и външни заинтересувани страни

Прилагат се системи за ранно предупреждение

Изменение

Процесите подлежат на **периодичен** преглед и се създават планове за действие за осъществяване на промени. Системите се **привеждат в**

Изменение 27

Предложение за препоръка

Приложение 1 – Критерии за качество: Преглед – Примерни дескриптори на равнище система – трето изречение

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Насърчава се и се подкрепя сравнителният анализ в помощ на взаимното обучение между доставчиците на ПОО

заличава се

Изменение 28

Предложение за препоръка

Приложение 1 - Критерии за качество: Преглед – Примерни дескриптори на равнище доставчик на ПОО – първо изречение

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Събират се отзиви на обучаващите се относно **учебната среда и опит, които** се използват за информация при следващи действия

Събират се отзиви на обучаващите се относно **техния собствен учебен опит и относно средата на учене и преподаване. Наред с отзивите от преподавателите, те** се използват за информация при следващи действия

Изменение 29

Предложение за препоръка

Приложение 2 – заглавие и въстъпителна част

Текст, предложен от Комисията

Изменение

НАБОР ОТ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА КАЧЕСТВОТО НА ПОО

НАБОР ОТ **ИЗБРАНИ** ПОКАЗАТЕЛИ ЗА **ОЦЕНКАТА НА** КАЧЕСТВОТО НА ПОО

Настоящото приложение **предоставя** всеобхватен набор от показатели в подкрепа на оценяването, **наблюдението** и подобряването на

Настоящото приложение **предлага** всеобхватен набор от **избрани** показатели **за качеството, които могат да бъдат използвани** в подкрепа

качеството на системите и доставчиците на ПОО. Наборът от показатели ще бъде допълнително развиван чрез двустранно и/или многостранно европейско сътрудничество, изградено въз основа на европейски данни и национални регистри.

на оценяването и подобряването на качеството на системите и доставчиците на ПОО. Наборът от показатели ще бъде допълнително развиван чрез двустранно и/или многостранно европейско сътрудничество, изградено въз основа на европейски данни и национални регистри.

По отношение на тяхното естество и цел, те следва да се отличават от показателите и моделите за сравнение, посочени в заключенията на Съвета от 25 май 2007 г. относно съгласувана рамка от показатели и модели за сравнение относно наблюдението на напредъка при изпълнението на целите от Лисабон в областта на образованието и обучението*.

Освен това таблицата на показателите не включва обобщени показатели на национално равнище, когато такива показатели не съществуват или е трудно да бъдат изведени. Обобщаването на тези показатели на национално равнище може да бъде извършено на по-късен етап въз основа на съвместно споразумение между държавите-членки, Комисията и мрежата на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество.

* ОВ С 311, 21.12.2007 г., стр. 13.

Изменение 30

Предложение за препоръка Приложение 2 – колона „Приложим спрямо“

Текст, предложен от Комисията

Изменение

колоната се заличава

Изменение 31

Предложение за препоръка
Приложение 2 – показател № 3 – Обосновка на политиката – алинея втора

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Целева подкрепа за увеличаване на достъпа до ПОО, включително на групите в неравностойно **социално** положение

Целева подкрепа за увеличаване на достъпа до ПОО, включително на групите в неравностойно положение

Изменение 32

Предложение за препоръка
Приложение 2 – показател № 4 – алинея втора

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Брой **на** успешно **завършени/изоставени** програми за ПОО според вида на програмата и индивидуалните критерии.

Брой **лица** успешно **завършили/изоставили** програми за ПОО според вида на програмата и индивидуалните критерии.

Изменение 33

Предложение за препоръка
Приложение 2 – показател № 4 – Обосновка на политиката – алинея четвърта

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Подкрепа за предоставяне на подходящо обучение, включително за групите в неравностойно **социално** положение

Подкрепа за предоставяне на подходящо обучение, включително за групите в неравностойно положение

Изменение 34

Предложение за препоръка
Приложение 2 – показател № 5 – буква а

Текст, предложен от Комисията

Изменение

а) ориентирани на обучаващите се по ПОО в **рамките на 6-12-36 месеца** след завършване на обучението според вида на програмата и индивидуалните

а) ориентирани на обучаващите се по ПОО в **определен момент** след завършване на обучението според вида на програмата и индивидуалните критерии **и насърчаване на**

критерии;

мобилността на работниците;

Изменение 35

Предложение за препоръка Приложение 2 – показател № 5 – буква б

Текст, предложен от Комисията

б) дял на обучаващите се по ПОО, намерили работа в **рамките на 6-12-36 месеца** след завършване на обучението според вида на програмата и индивидуалните критерии.

Изменение

б) дял на обучаващите се по ПОО, намерили работа в **определен момент** след завършване на обучението, според вида на програмата и индивидуалните критерии.

Изменение 36

Предложение за препоръка Приложение 2 – показател № 5 – обосновка на политиката – алинея трета

Текст, предложен от Комисията

Подкрепа за предоставяне на подходящо обучение, включително за групите в неравностойно **социално** положение

Изменение

Подкрепа за предоставяне на подходящо обучение, включително за групите в неравностойно положение

Изменение 37

Предложение за препоръка Приложение 2 – показател № 6 – обосновка на политиката – алинея трета

Текст, предложен от Комисията

Подкрепа за предоставяне на подходящо обучение, включително за групите в неравностойно **социално** положение

Изменение

Подкрепа за предоставяне на подходящо обучение, включително за групите в неравностойно положение

Изменение 38

Предложение за препоръка

Приложение 2 – показател № 8 – обосновка на политиката – алинеи втора и трета

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Подкрепа за достъпа до ПОО на групите в неравностойно **социално** положение
Подкрепа за предоставяне на подходящо обучение за групите в неравностойно **социално** положение

Подкрепа за достъпа до ПОО на групите в неравностойно положение
Подкрепа за предоставяне на подходящо обучение за групите в неравностойно положение

Изменение 39

Предложение за препоръка

Приложение 2 – показател № 9 – буква б

Текст, предложен от Комисията

Изменение

б) доказателства за тяхната **полезност**.

б) доказателства за тяхната **ефективност**.

Изменение 40

Предложение за препоръка

Приложение 2 – показател № 10 – буква б

Текст, предложен от Комисията

Изменение

б) доказателства за тяхната **полезност**.

б) доказателства за тяхната **ефективност**.

Изменение 41

Предложение за препоръка

Приложение 2 – показател № 10 – обосновка на политиката – алинея първа

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Подкрепа за достъпа до ПОО, включително на групите в неравностойно **социално** положение

Подкрепа за достъпа до ПОО, включително на групите в неравностойно положение

7.10.2008

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

на вниманието на комисията по заетост и социални въпроси

относно предложението за препоръка на Европейския парламент и на Съвета относно създаване на Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (COM(2008)0179 – C6-0163/2008 – 2008/0069(COD))

Докладчик по становище (*): Ramona Nicole Mănescu

(*) Процедура с асоциирани комисии - член 47 от правилника

КРАТКА ОБОСНОВКА

A. КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Професионалното образование и обучение (ПОО) е важен инструмент, чрез който европейските граждани придобиват умения, знания и способности, търсени на пазара на труда и в основаното на знанията общество.

Съгласно Декларацията от Копенхаген един от основните приоритети, които ще бъдат следвани чрез засилено сътрудничество в областта на ПОО, е насърчаване на сътрудничеството за осигуряване на качество, като се набляга особено на обмена на модели и методи, както и на общите критерии и принципи за качество на професионалното образование и обучение.

Целта на предложената препоръка е да бъде създадена европейска референтна рамка за осигуряване на качество като референтен инструмент, предназначен да помага на държавите-членки да насърчават и наблюдават непрекъснатото подобряване на своите системи за ПОО въз основа на общи европейски референции.

Текстът препоръчва държавите-членки да насърчават използването на рамката в подкрепа на непрекъснатото подобряване на качеството на ПОО и по-нататъшното ѝ развитие. Той препоръчва също рамката да се използва за насърчаване на всеобхватното сътрудничество и обмяната на опит чрез ЕМОКПОО, за укрепване и по-

нататъшно развитие на националните референтни точки за осигуряване на качество и за наблюдение на прилагането на рамката с оглед осъществяване на преглед на препоръката пет години след приемането ѝ, ако това е необходимо.

Б. КОМЕНТАР НА ДОКЛАДЧИКА

Основната функция на европейската референтна рамка за осигуряване на качество е да предостави одобрени наднационални препоръки, които могат да помогнат на държавите-членки и на заинтересуваните страни да документират, развиват, наблюдават, оценяват и подобряват ефикасността на разпоредбите си в областта на ПОО и на практиките по управление на качеството.

Докладчикът би желал да изтъкне също така факта, че е необходим допълващ подход във формалното и неформалното образование с оглед по-добро приспособяване на образователния процес спрямо действителните потребности на пазара на труда. По тази причина стратегиите за учене през целия живот и мобилност са от съществено значение за насърчаване на работоспособността, активното гражданско съзнание, социалното включване и личното усъвършенстване.

Докладчикът би желал да изтъкне факта, че една от целите на тази рамка ще бъде също така развитието на по-силни връзки между националните системи. В този смисъл ще бъде много важно да се разглеждат и обменят добрите практики, съществуващи не само на национално, но и на локално и регионално равнище.

Докладчикът изразява също така убеждението, че с оглед разработването на добре работещ подход за прилагане на европейската референтна рамка за осигуряване на качество следва да бъде включено и определянето на известен брой общи показатели за оценка и наблюдение на напредъка и за улесняване на прегледа, както и на съвкупност от принципи, методологии, дейности, мерки и инструменти, насочени към подобряване на качеството, както на равнище система, така и на равнище доставчик.

В допълнение докладчикът набляга върху значението на самооценяването като ефективно средство за осигуряване на качество с оглед оценка на успеха и определяне на областите, където има необходимост от усъвършенстване при прилагането на работната програма на Европейската мрежа.

В допълнение докладчикът би желал да привлече вниманието върху следните особености:

- прилагането на европейската референтна рамка за осигуряване на качество е доброволно;
- не се очакват финансови последици за бюджета на ЕС, тъй като програмата за учене през целия живот „Леонардо да Винчи“ включва специални разпоредби за подкрепа на инициативи в тази област и следва да бъдат предвидени само разходи по осъществяване на наблюдение.

ИЗМЕНЕНИЯ

Комисията по култура и образование приканва водещата комисия по заетост и социални въпроси да включи в доклада си следните изменения:

Изменение 1

Предложение за препоръка Съображение 10

Текст, предложен от Комисията

(10) Рамката следва да включва цикъла на осигуряване и подобряване на качеството включващ планиране, прилагане, оценяване/оценка и преглед на ПОО, подкрепени от общи критерии за качество, примерни дескриптори и показатели. Процесът на наблюдение, включващ комбинация от механизми за вътрешно и външно оценяване, следва да бъде определен по целесъобразност от държавите-членки, за да се установят възможностите на системите, процесите и процедурите и областите, в които се налага подобрене. Рамката следва да включва използването на измервателни инструменти с цел предоставяне на доказателства за ефективност.

Изменение

(10) Рамката следва да включва цикъла на осигуряване и подобряване на качеството включващ планиране, прилагане, оценяване/оценка и преглед на ПОО, подкрепени от общи критерии за качество, примерни дескриптори и показатели. Процесът на наблюдение, включващ комбинация от механизми за вътрешно и външно оценяване, следва да бъде определен по целесъобразност от държавите-членки, за да се установят възможностите на системите, процесите и процедурите и областите, в които се налага подобрене. Рамката следва да включва използването на измервателни инструменти с цел предоставяне на доказателства за ефективност. ***В тази връзка е важно националните рамки за качество да съответстват най-малко на стандартите и директивите за осигуряване на качеството в средното професионално образование и обучение, предвидени в Европейската референтна рамка.***

Изменение 2

Предложение за препоръка Съображение 12 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(12а) Настоящата препоръка осигурява рамка за определяне,

подкрепа и обмен на най-добри практики не само на национално, но и на локално и регионално равнище във всички съответни мрежи, включително ЕМОКПОО.

Изменение 3

Предложение за препоръка Съображение 15

Текст, предложен от Комисията

(15) Настоящата препоръка е в съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, тъй като не замества или определя националните системи *на* осигуряване на качество. Рамката не определя *особена* система или подход за постигане на качество, *но* предвижда общи принципи, критерии за качество, примерни дескриптори и показатели, които могат да помогнат за оценката и подобряването на съществуващите системи и *предвиждания*.

Изменение

(15) Настоящата препоръка е в съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, тъй като не замества или определя националните системи *за* осигуряване на качество. Рамката не определя *конкретна* система или подход за постигане на качество, *а* предвижда общи принципи, критерии за качество, примерни дескриптори и показатели, които могат да помогнат за оценката и подобряването на съществуващите системи и *услуги*. ***По този начин при спазване на Европейската рамка свободата на действие в държавите-членки се запазва.***

Изменение 4

Предложение за препоръка Първа препоръка

Текст, предложен от Комисията

1. да използват и развиват допълнително Европейската референтна рамка за осигуряване на качество, критериите за качество, примерните *показатели* и референтните показатели, както са определени в приложения 1 и 2, да подобряват допълнително, реформират и развиват своите системи на ПОО, да подкрепят стратегиите за учене през

Изменение

1. да използват и развиват допълнително Европейската референтна рамка за осигуряване на качество, критериите за качество, примерните *дескриптори* и референтните показатели, както са определени в приложения 1 и 2, да подобряват допълнително, реформират и развиват своите системи на ПОО, да подкрепят стратегиите за учене през

целия живот и прилагането на ЕКР и да насърчават културата за подобряване на качеството на всички равнища;

целия живот и прилагането на ЕКР **и на Европейската харта за качество на мобилността** и да насърчават културата за подобряване на качеството на всички равнища; **Специално внимание следва да се отдели на прехода от професионално образование и обучение към висше образование.**

Изменение 5

Предложение за препоръка Втора препоръка

Текст, предложен от Комисията

2. не по-късно от 2010 г. да изработят национален подход за прилагане на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество, като включат социалните партньори и всички имащи отношение заинтересувани страни в съответствие с националното законодателство и практика. Това следва да включва определяне на известен брой общи показатели, които дават възможност за оценка и наблюдение на напредъка и улесняват прегледа;

Изменение

2. не по-късно от 2010 г. да изработят национален подход за прилагане на Европейската референтна рамка за осигуряване на качество, като включат социалните партньори и всички имащи отношение заинтересувани страни в съответствие с националното законодателство и практика. Това следва да включва определяне на известен брой общи показатели, които дават възможност за оценка и наблюдение на напредъка и улесняват прегледа, **както и на съвкупност от принципи, методологии, дейности, мерки и инструменти, насочени към подобряване на качеството, както на равнище система, така и на равнище доставчик. Също така от голямо значение е държавите-членки да развият помежду си по-голямо доверие в качеството на ПОО. При наличие на такова доверие студентите ще могат лесно да получават част от образованието си в чужбина, без това да става за сметка на признаването на дипломи или на равнището на полученото образование;**

Изменение 6

Предложение за препоръка Четвърта препоръка – тире 3 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

– да подкрепя самооценяването като допълнително и ефективно средство за осигуряване на качество, което позволява оценка на успеха и определяне на областите, които се нуждаят от усъвършенстване предвид прилагането на работната програма на Европейската мрежа.

Обосновка

От голямо значение е да се подкрепя самооценяването като важен процес за осигуряване на качество с оглед оценка на успеха и определяне на областите, където има необходимост от усъвършенстване при прилагането на работната програма на Европейската мрежа. Самооценяването ще представлява допълнително и ефективно средство за осигуряване на качеството и ще се извършва периодично от държавите-членки и съответните заинтересовани страни с оглед на подобряване на ефикасността на разпоредбите им в областта на ПОО и на практиките по управление на качеството.

ПРОЦЕДУРА

Заглавие	Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение	
Позовавания	COM(2008)0179 – C6-0163/2008 – 2008/0069(COD)	
Водеща комисия	EMPL	
Становище, изказано от Дата на обявяване в заседание	CULT 24.4.2008	
Процедура с асоциирана(и) комисия(и) - Дата на обявяване в заседание	19.6.2008	
Докладчик по становище Дата на назначаване	Ramona Nicole Mănescu 10.6.2008	
Разглеждане в комисия	24.6.2008	10.9.2008
Дата на приемане	7.10.2008	
Резултат от окончателното гласуване	+: 17	-: 1
	0: 0	
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Ivo Belet, Marielle De Sarnez, Marie-Hélène Descamps, Věra Flasarová, Milan Gaľa, Lissy Gröner, Ruth Hieronymi, Mikel Irujo Amezaga, Manolis Mavrommatis, Ljudmila Novak, Dumitru Oprea, Doris Pack, Zdzisław Zbigniew Podkański, Christa Prets, Hannu Takkula, Thomas Wise	
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Rolf Berend, Jaroslav Zvěřina	

ПРОЦЕДУРА

Заглавие	Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение		
Позовавания	COM(2008)0179 – C6-0163/2008 – 2008/0069(COD)		
Дата на представяне на ЕП	9.4.2008		
Водеща комисия Дата на обявяване в заседание	EMPL 24.4.2008		
Подпомагаща(и) комисия(и) Дата на обявяване в заседание	CULT 24.4.2008		
Процедура с асоциирана(и) комисия(и) Дата на обявяване в заседание	CULT 19.6.2008		
Докладчик(ци) Дата на назначаване	Jan Andersson 6.5.2008		
Разглеждане в комисия	10.9.2008	6.10.2008	4.11.2008
Дата на приемане	5.11.2008		
Резултат от окончателното гласуване	+: 41	–: 1	0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Jan Andersson, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Jan Cremers, Proinsias De Rossa, Harald Ettl, Richard Falbr, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Stephen Hughes, Karin Jöns, Sajjad Karim, Jean Lambert, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Jan Tadeusz Masiel, Elisabeth Morin, Juan Andrés Naranjo Escobar, Csaba Öry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Pier Antonio Panzeri, Elisabeth Schroedter, José Albino Silva Peneda, Jean Spautz, Gabriele Stauner, Ewa Tomaszewska, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer		
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Françoise Castex, Anna Ibrisagic, Румяна Желева, Patrizia Toia, Claude Turmes		
Заместник(ци) (чл. 178, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Giles Chichester, Viktória Mohácsi, Silvia-Adriana Țicău		
Дата на внасяне	11.11.2008		